

Uitgave Mona van den Berg Producties

METGEZELLEN

OP WEG NAAR BETERE REVALIDATIEZORG IN KAMEROEN



Liliane
Fonds

zie de
kracht in
elk kind

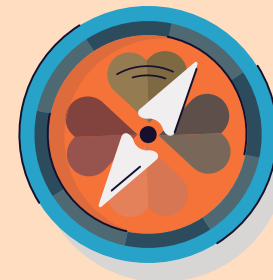
 **AFAS FOUNDATION**
inspireert beter doen

Ambitieuw zorgprogramma verbetert levens

Kameroen heeft een schreeuwend tekort aan revalidatiezorg. Op een bevolking van 28 miljoen mensen telt het land zo'n 250 fysiotherapeuten, één op elke 112.000 inwoners. Daar komt bij dat opleidingen voor revalidatiezorg, als ze er al zijn, kwalitatief ver onder de maat zijn.

De behoefte aan revalidatiezorg in het west-Afrikaanse land is gigantisch: door ontwrichtende armoede, gewelddadige conflicten, een explosie van verkeersslachtoffers en een toename van natuurrampen hebben zo'n 3,9 miljoen inwoners een beperking. Zoals vaak staan kinderen met een handicap achter in de rij. Het Liliane Fonds en zijn partner Cameroon Baptist Convention Health Services

(CBCHS) bieden een oplossing voor deze schrijnende realiteit, met steun van de AFAS Foundation, door revalidatiezorg beschikbaar en toegankelijk te maken. Met de ontwikkeling van vier hoogwaardige opleidingen én de bouw van een modern, toegankelijk opleidingscentrum, wordt de revalidatiezorg in Kameroen blijvend verbeterd. De naam van dit ambitieuze programma: Zorgkompas.



Beeldmerk Zorgkompas

Rotsvaste zorg

Het Liliane Fonds staat voor gelijke rechten voor kinderen en jongeren met een beperking in ontwikkelingslanden. Voor Anneke Donker, hoofd Internationale Partnerschappen en Programma's, en directeur-bestuurder Erik Ackerman is het waarom van Zorgkompas dan ook helder.

TEKST: CEES PULLES
FOTOGRAFIE: MONA VAN DEN BERG



Anneke Donker: "Ik ben onder de indruk van de medewerkers van CBCHS. Zij kwamen met het idee om nieuwe revalidatie-opleidingen te ontwikkelen, samen analyseerden we wat er nodig was om de revalidatiezorg in Kameroen structureel te verbeteren. Dat leidde tot bacheloropleidingen fysiotherapie en ergotherapie, een opleiding community based rehabilitation werker (zie kader) en de opleiding multi-skilled rehabilitation technician. Het curriculum voldoet aan internationale kwaliteitsnormen en is samen met gekwalificeerde experts uit Zimbabwe, Zuid-Afrika, Oeganda, Nederland en van de World Federation of Ergotherapy ontwikkeld. Ik vind het belangrijk dat we elkaar in dit partnerschap versterken. Het Liliane Fonds heeft een schat aan expertise over kinderrevalidatie en een sterk internationaal netwerk, CBCHS heeft de capaciteit en het netwerk als brede gezondheidsorganisatie om de relevante partijen in het land te verbinden. Voor een ambitieus project als dit heb je een sterke lokale partner nodig. De minister van Sociale

Zaken is heel enthousiast over Zorgkompas. De ambitie is dat in de toekomst ook overheidsfunctionarissen worden opgeleid."

Erik Ackerman: "In veel ontwikkelingslanden krijgen kinderen met een handicap geen adequate zorg, simpelweg omdat er te weinig goed opgeleide mensen zijn om zorg te verlenen. Verbetering begint dus met het opleiden van zorgprofessionals zoals fysio- en ergotherapeuten. Het nieuwe opleidingscentrum maakt dat straks mogelijk. Ons doel is duurzame verandering bewerkstelligen, kansen scheppen voor de revalidatiezorg in Kameroen. Geen tijdelijk eilandje van geluk, maar een blijvende, rotsvaste en duurzame oplossing. Het lijkt me interessant om te onderzoeken of deze aanpak schaalbaar en toepasbaar is voor andere landen. Tegelijkertijd blijft steun hier en nu voor individuele kinderen met een handicap ontzettend hard nodig. Zij kunnen niet wachten op toekomstvisies." ●

Hoop en een lach

De AFAS Foundation geeft de financiële ruggensteun voor de kwaliteitsimpuls van de revalidatiezorg in Kameroen. Het rendement op die investering? Mensenlevens die blijvend veranderen, zegt Gerben Eversdijk, directeur van de AFAS Foundation.

TEKST: CEES PULLES FOTOGRAFIE: MONA VAN DEN BERG

Waarom steunt een Nederlands softwarebedrijf de revalidatiezorg in Kameroen? Gerben Eversdijk: "Omdat we met Zorgkompas blijvend verschil maken in de levens van mensen. Ik zie er onze AFAS-identiteit heel duidelijk in terugkomen, met name de zorg voor mensen en gericht op de lange termijn. Het spreekt me ook persoonlijk aan. Ik geloof dat we een verantwoordelijkheid hebben naar de ander, wie of waar dan ook."

Is dat wat de AFAS Foundation en het Liliane Fonds samenbrengt, de zorg voor mensen?

"Onze relatie bestaat al ruim tien jaar. Eerder zorgden we samen in de Democratische Republiek Congo dat kinderen met een handicap meededen en meetelden in de samenleving. Vanuit de AFAS Foundation wilden we vervolgens een project waarmee we op nationaal niveau grote problemen oplossen."

Zei je meteen 'ja' op het plan Zorgkompas?

"Het had een aanloopje nodig. De AFAS Foundation krijgt jaarlijks zo'n 250 tot 300 aanvragen. Daar kijken we met een AFAS-bril naar, we willen de duurzame en maatschappelijke impact zien. En een hechte relatie ontwikkelen met de betrokken partijen. We zijn overtuigd dat we met Zorgkompas kunnen bereiken wat de AFAS Foundation voor ogen heeft. In dit geval het denken en doen te veranderen in het totale systeem van de revalidatiezorg in Kameroen."

Zie je dat al ontstaan?

"Ik zie een grote ambitie. Godlove Nkuoh, decan van de onderwijstak van CBCHS, vertelde dat het nieuwe opleidingscentrum therapeuten van topniveau gaat opleiden en



zo een 'center of excellence' wordt dat studenten uit omliggende landen aantrekt. Onze bijdrage is substantieel, zodat we ook echt impact kunnen maken. Honderden revalidatiespecialisten die grote aantallen mensen helpen om volwaardig mee te draaien in de samenleving."

Dat is een haalbaar doel?

"Ik ben een optimistisch mens. 'It's a good day for a good day', vind ik. Daarom werd ik geraakt door wat student Matina (zie pagina 6), zei over wat de opleiding voor haar betekent: het brengt hoop en een lach terug naar mensen." ●

COMMUNITY BASED REHABILITATION

In de werkwijze 'Community Based Rehabilitation' (CBR) worden ouders of verzorgers en lokale gemeenschap betrokken bij de revalidatie van kinderen met een handicap. CBR-werkers verbinden personen en instanties rondom het kind en organiseren zorg en (hulp-)middelen. Lees meer over de werkwijze van het Liliane Fonds op www.lilianefonds.nl.



Grote sprong voorwaarts

Ze zorgen samen met de drie betrokken organisaties voor een metamorfose van de revalidatiezorg in Kameroen: Glory Agho en professor Pius Tih verwezenlijken een droom met Zorgkompas en de bouw van een gloednieuw opleidingscentrum.

TEKST: CEES PULLES FOTOGRAFIE: MONA VAN DEN BERG

Glory Agho en professor Pius Tih zijn respectievelijk programmamanager en directeur bij de Cameroon Baptist Convention Health Services (CBCHS), partner van het Liliane Fonds in Kameroen. “Bij onze oprichting was de droom om iedereen in Kameroen kwalitatief goede zorg te bieden”, vertelt Glory. “De realisatie van het nieuwe opleidingscentrum begon ook als een droom. Dat die nu werkelijkheid wordt, zie ik als de verdienste van professor Tih. Hij inspireert mij en onze collega’s om groots te dromen.”

Pius: “Of we groeien en bloeien samen, of we verschrompelen samen. Ons team deed het eerste. Glory is als programmamanager verantwoordelijk voor het complete programma dat we samen met het Liliane Fonds uitvoeren in heel Kameroen. Prachtig om te zien hoe Glory steeds verder groeit als professional.”

Glory: “Ik doe momenteel promotieonderzoek naar kindbescherming en inclusief onderwijs in Kameroen, aan de faculteit sociale wetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen. Hierna wil ik onderzoek doen naar vroegtijdige signalering van kinderen met een handicap.”

Pius: “Mensen kunnen hun persoonlijke situatie veranderen als ze assertief zijn, dat hoop ik met mijn werk te stimuleren. En dat is ook precies wat we met onze organisatie willen bereiken, samen met onze partners: sociale verandering bewerkstelligen.”

Glory: “Het nieuwe opleidingscentrum gaat daar een cruciale, centrale rol in spelen. Het brengt studenten van verschillende opleidingen en met uiteenlopende achtergrond samen onder één dak. Met die uitwisseling van kennis en expertise zal de revalidatiezorg

in Kameroen een extra impuls krijgen.”

Pius: “Onze samenwerking met het Liliane Fonds gaat ver terug. In de eerste jaren steunde het Liliane Fonds enkele van onze relatief kleinere programma’s. Sinds ongeveer 10 jaar is CBCHS in Kameroen dé strategische partner van het Liliane Fonds. Ik ben blij dat we ‘ja’ hebben gezegd toen het Liliane Fonds ons vroeg om die nationale, overkoepelende rol op ons te nemen. Sindsdien heb ik de organisatie veel beter leren kennen en heb ik ontdekt hoeveel kennis en expertise ze te bieden hebben. Een sterk voorbeeld

daarvan is het moment dat een medewerker van het Liliane Fonds ons erop wees dat het niveau van de meeste fysio- en ergotherapeuten in Kameroen

flink beter moest, wilden we aan internationale maatstaven voldoen. Toen ontstond al snel ons idee om opleidingen te ontwikkelen voor fysio- en ergotherapie.”

Glory: “In 2021 startten de eerste studenten. Het ontwikkelen van die opleidingen is de beste investering ooit; we hebben een enorme sprong vooruit gemaakt en dat zien we terug in de resultaten die onze studenten boeken voor kinderen met een handicap en hun families.”

Pius: “De versnippering van de opleidingslocaties en het gebrek aan geschikte faciliteiten is een urgente issue. Zeker de faciliteiten in conflictgebieden, zoals rond Bamenda, kunnen we niet meer gebruiken. Zo groeide ons idee voor een nieuw opleidingscentrum.”

Glory: “We zijn het idee verder gaan verfijnen, inclusie en toegankelijkheid zijn nu uitgangspunten in het ontwerp. Het Liliane Fonds heeft ons verder geholpen met inhoudelijke kennis op dat gebied. Zo had het eerste ontwerp verdie-



pingen, maar krijgen we nu een gelijkvloers gebouw dat dus ook toegankelijk is voor studenten met een fysieke beperking. De hoogte in is kostenbesparend, want je hebt minder land nodig, maar we zouden dan wel voorbijgaan aan onze eigen doelen. Architect Otto Weyers, technisch adviseur van het Liliane Fonds, heeft ons geholpen te waarborgen dat het ontwerp alle doelen dient.”

Pius: “Het succes van dit project zal ik afmeten aan de mate waarin we erin slagen om de levens van kinderen met een handicap te verbeteren. Zoals Glory al zei: een jaar geleden droomden we hier nog van. En ze heeft gelijk: nu voelt het alsof die droom uitkomt.” ●

‘We stimuleren mensen om assertief te zijn, zo bewerkstellig je sociale verandering’

Lees meer over Zorgkompas op lilianefonds.nl/zorgkompas



Kracht uit broosheid

Met toewijding, aandacht en liefde brengt Cynthia een verandering op gang in het leven van kinderen met een beperking. Yvan weet welk verschil dat maakt: "Ik schaam me niet meer voor mijn handicap."

TEKST: CEES PULLES
FOTOGRAFIE: MONA VAN DEN BERG

Gewoon weer een operatie om de stand van zijn benen te corrigeren. Zo had Yvan (15) al veel ingrepen meegemaakt. Maar toen hij dit keer weer bij kennis kwam, was zijn been verdwenen. "Voor de operatie had niemand verteld dat ze mijn been gingen amputeren. Vroeger droomde ik ervan om een voetballer als Mohammed Salah te worden." Dat was zes jaar geleden, maar de schok staat nog in zijn ogen te lezen. Osteogenesis imperfecta is de medische naam van de aandoening waar Yvan mee geboren is. Het wordt ook wel de broze bottenziekte genoemd, want het zorgt ervoor dat botten zich niet goed ontwikkelen en gemakkelijk breken. De aandoening komt veel voor in zijn familie van moederskant.

Stralen

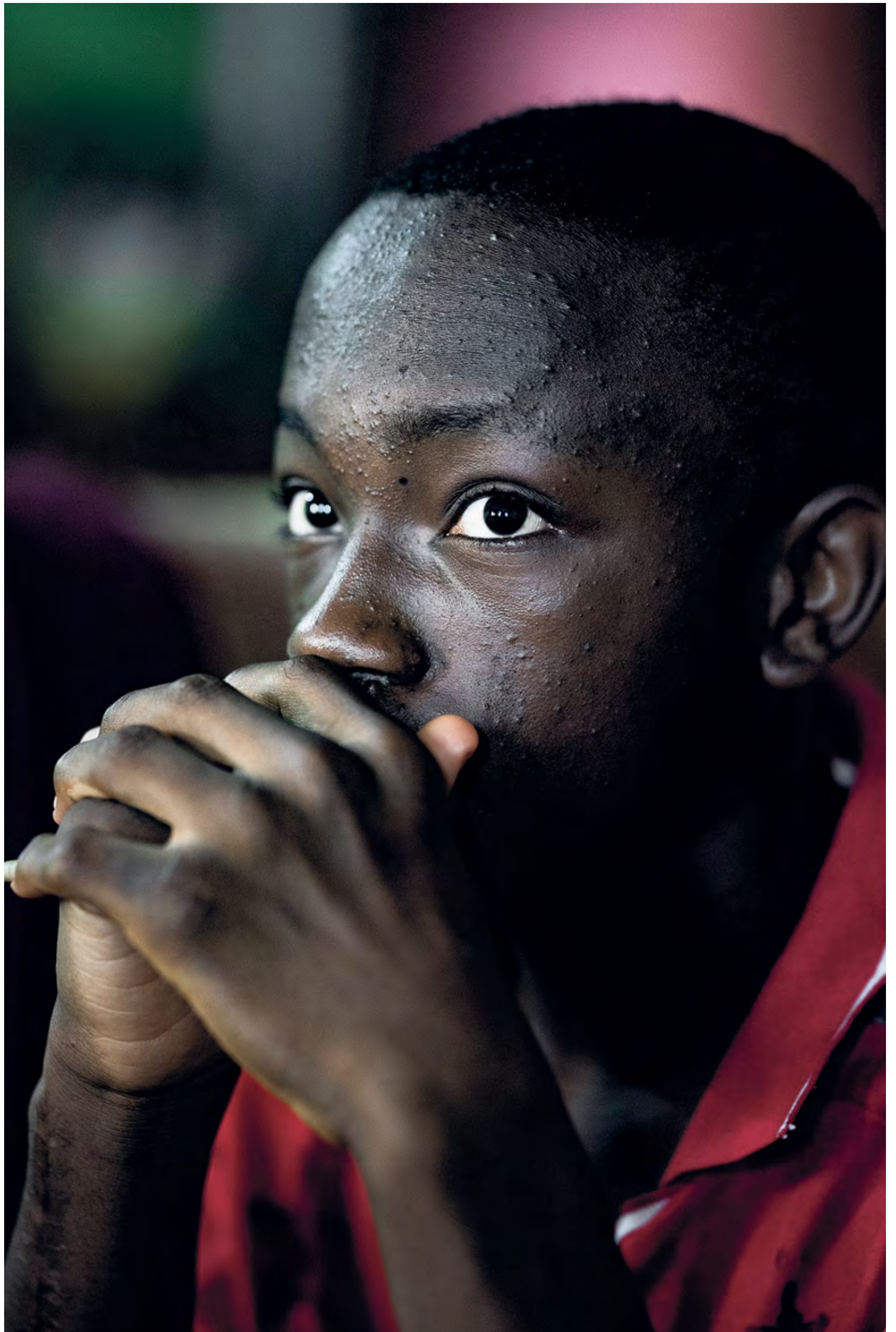
"Ik wil stralen als een ster", zegt zijn moeder Irvine in de woonkamer van haar huis in een buitenwijk van de stad Bafoussam. In haar nek en hals prijken acht getatoeëerde sterren. "Ik kom uit een gezin met acht kinderen. Van ons hebben er zes deze aandoening. Net als

'De opleiding heeft mijn manier van denken over mensen met een handicap totaal veranderd'

veel neefjes en nichtjes. Bij Yvan werd al bij zijn geboorte duidelijk dat hij het ook heeft. Hij lag in stuitligging, de verloskundige moest hem aan zijn benen trekken. Ze braken direct. Zijn vader heeft ons meteen in de steek gelaten, hij wilde geen kind met een handicap. Hij vond het mijn probleem." Net als bij haar zoon, is bij Irvine pijn van lang geleden nog vers.

Schakel

"Naast dat ik kinderen met een handicap begeleid, ondersteun ik ook hun ouders", vertelt Cynthia. "Vaak maken die een



Yvan: "Door over mijn handicap te praten, accepteerden mijn klasgenoten mij."



Yvan werd aangereden door een motor en brak zijn arm. Cynthia voorkwam een amputatie en daarmee een nieuwe traumatische ervaring.



Zes van de acht broers en zussen van moeder Irvine hebben 'broze bottenziekte, net als Yvan en veel van zijn neefjes en nichtjes.

vorm van depressie door, als ze beginnen te leren accepteren dat hun kind een handicap heeft." Ze is tweedejaars student aan de opleiding community based rehabilitation (CBR) van CBCHS in Bafoussam. Het praktijkdeel van de opleiding bestaat eruit dat Cynthia onder andere dit gezin begeleidt. Ze geeft praktisch advies en morele steun en is de verbindende schakel naar voorzieningen en zorginstanties. "Ik voel me onderdeel van het gezin."

"De opleiding is fantastisch. Het heeft mijn manier van denken over mensen met een handicap totaal veranderd. Voorheen was ik onwetend. Net zoals veel mensen geloofde ik dat iemand die een verstandelijke beperking heeft, behekt was. Tegenwoordig weet ik wat een handicap als cerebrale parese werkelijk is. Dat dank ik aan het Liliane Fonds."

Moed en liefde

"De opleiding leert me moed en liefde. Toen Yvan naar de middelbare school ging, heb ik in voorbereidende gesprekken de schoolleiding en docenten op het hart gedrukt dat ze boven alles moeten zorgen dat Yvan en andere kinderen met een handicap zich welkom voelen op school, zich geaccepteerd en geliefd weten."

Toch vond Yvan het begin van zijn schooltijd moeilijk. "Ik schaamde me heel erg voor mijn handicap. Ik zonderde mezelf af. Mevrouw Johannes, mijn juf Engels, heeft me geholpen om er overheen te komen. 'Schaamte gaat je helemaal nergens brengen', zei ze. Dat heb ik altijd onthouden. Door over mijn handicap te praten zorgde ze ervoor dat ook mijn klasgenoten mij accepteerden en hielpen. Ik hoor erbij, ik ben nu drummer in de schoolband."

Ontwikkeling

Cynthia bladert het logboek door, een plastic insteekmap met zorgvuldig geordende A4-vellen vol doelen, uitdagingen, evaluaties, voortgangsverslagen en behaalde mijlpalen. Het leest als een keurig verslag van het leven van Yvan. Een naslagwerk waarin elke stap in zijn ontwikkeling is vastgelegd in de twee jaar dat Cynthia hem begeleidt.



Het Liliane Fonds betaalt de medische kosten, de rolstoel en het schoolgeld van Yvan.

"Schaamte gaat je helemaal nergens brengen', zei ze'



Cynthia ondersteunt Yvan en zijn familie als onderdeel van haar opleiding.

"Dit zorglogboek is ontwikkeld door het Liliane Fonds, speciaal om gezinnen van kinderen met een handicap effectief te kunnen begeleiden." Het logboek helpt Irvine om Yvan goed te begeleiden en Cynthia om de zorg die hij nodig heeft in kaart te brengen. Zoals de rolstoel waarmee hij naar school kan.

Yvan laat een indrukwekkende 'ritssluiting' op zijn arm zien. Binnenkort mogen de vier ijzeren pinnen eruit. "Ik werd aangereden door een motor en brak mijn sleutelbeen en arm." Cynthia voorkwam een nieuwe traumatische ervaring voor Yvan, anders dan zes jaar geleden toen hij nog niet de persoonlijke CBR-begeleiding kreeg. "We hebben voorkomen dat hij nu ook nog zijn arm zou verliezen." Cynthia zorgde dat de medische kosten, de rolstoel en het schoolgeld worden vergoed door

het Liliane Fonds. Een zorg minder voor Irvine, die haar baan als kapper moest opgeven om er te kunnen zijn voor haar gezin.

Kracht

In Yvans kwetsbare lichaam groeit een krachtige geest. "Ik schaam me niet meer. Ik trek me niks aan van wat mensen van me vinden. Later wil ik een stem zijn voor mensen met een beperking. Ik geloof: leef je leven vrij en volg je dromen."

"Dit is voor mij echt een droombaan", zegt Cynthia. "Ik help mensen om zich gelukkiger te voelen. Ik geloof dat je uiteindelijk niet herinnerd zult worden om de materiële dingen die je achterlaat, maar om de liefde die je doorgegeven hebt. Voor mij is dat de blijvende nalatenschap van het Liliane Fonds." ●

Blik op de toekomst

In de schoolbanken van de Baptist School of Public Health bereidt de toekomst van de Kameroense revalidatiezorg zich voor om aan de slag te gaan. Maak kennis met enkele van de eerste 66 studenten van de nieuw ontwikkelde specialistische revalidatieopleidingen. “Ik wil de stem zijn van mensen die niet gehoord worden.”

TEKST: CEES PULLES FOTOGRAFIE: MONA VAN DEN BERG

Zuster Mercy (33)

STUDENT COMMUNITY BASED REHABILITATION



“Ik heb vanbinnen altijd een heel sterke drang gevoeld om op te komen voor mensen die dat zelf niet kunnen. Om de stem te zijn voor hen die niet gehoord worden in de samenleving. Mensen hebben me daarom ook wel eens gezegd dat ik eigenlijk advocaat zou moeten worden, maar ik voel dat ik hier nu helemaal op de juiste plek ben. Ik werd binnen mijn congregatie gekozen om deze studie te gaan doen, omdat ik de beste kwalificaties heb. Daar ben ik blij om, ik ben hier erg gelukkig. Het geeft zo veel voldoening om de resultaten te zien van het werk dat ik doe, het effect dat mijn werk heeft op mensen.

Ik was op huisbezoek bij een gezin van een meisje met epilepsie. Ze had voortdurend aanvallen en dat maakte haar ouders radeloos. Ze hadden geen idee wat er aan de hand was en hoe ze hun dochter konden helpen. Ik legde hen uit wat epilepsie is en ik hielp hen om de juiste medicijnen te krijgen. Die medicijnen maakten een groot verschil, de situatie is nu enorm verbeterd. Het meisje heeft geen aanvallen meer en de ouders zijn gerustgesteld. Zo'n succes maakt me zó blij! Tegelijkertijd kom ik veel obstakels tegen. De grootste moeilijkheden zijn de vooroordelen en het bijgeloof dat veel mensen hebben. Er wordt heel negatief gedacht over kinderen met een handicap. Die heersende cultuur maakt mijn werk soms lastig. Dan heb ik veel tijd en geduld nodig om eerst de ouders mee te krijgen, voordat ik het kind zelf kan gaan helpen. Als ik bijvoorbeeld bij het gezin kom van een kind met cerebrale parese, moet ik vaak eerst de ouders ervan overtuigen dat we heel goed moeten kijken naar wat het kind wél kan. Dan gaan we die dingen stimuleren en van daaruit kunnen we kijken hoe we het kind verder ontwikkelen. Ik voel me erg gelukkig, elke keer als dat lukt.” ●

'De vooroordelen en het bijgeloof zijn het moeilijkst'

Nadine Ngala (24)

BACHELOR STUDENT FYSIOTHERAPIE

“Deze opleiding is van een heel hoog niveau, de lesstof is evidence based. Doordat de standaard zo hoog ligt, word ik uitgedaagd om mijn eigen lat steeds een stukje hoger te leggen.

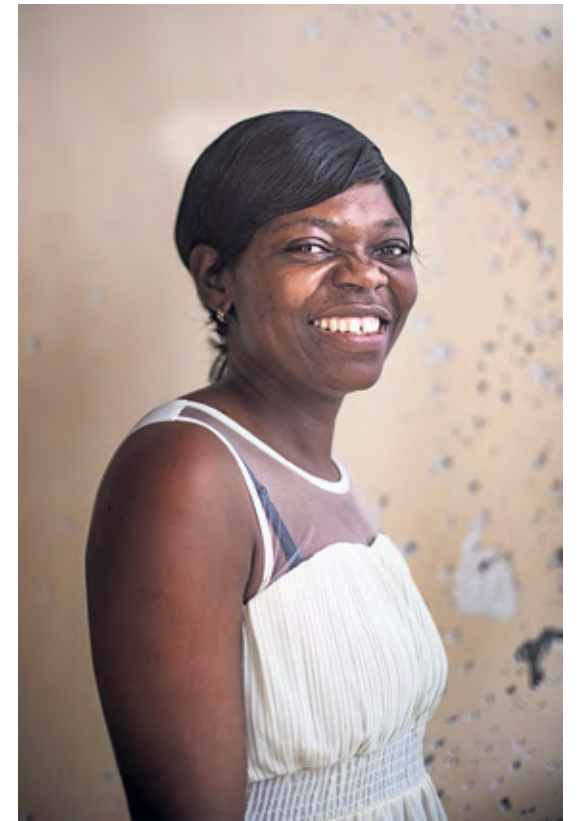
Hiervoor deed ik een opleiding tot assistent fysiotherapeut en bedacht ik me dat ik mijn kennis nog veel verder wilde vergroten. Eerst wist ik eigenlijk niet wat fysiotherapie precies is. Ik dacht dat een fysiotherapeut een masseur was. Nu weet ik dat je met een gerichte behandeling echt grote resultaten kunt bereiken bij een patiënt. Dat zag ik duidelijk toen we in de opleiding de behandeling volgden van een man die een beroerte had gehad.

Met de kennis die ik nu heb kijk ik anders naar de zorg in Kameroen, zie dat het niveau nog niet zo hoog is. Dat heb ik zelf ervaren. Ik had een blessure en kwam bij een fysiotherapeut, iemand die niet deze opleiding heeft gevolgd. Zijn aanpak was niet goed, eerlijk gezegd.

Toen mijn vader stierf, dacht ik dat ik moest stoppen met de studie, want hij betaalde mijn studiekosten. Dat ik toch verder kon met de opleiding, is te danken de studiebeurs van de AFAS Foundation. Ik wil blijven leren en mezelf ontwikkelen. Het meeste plezier heb ik als ik werk met kinderen, mijn toekomstdroom is om ooit kinderarts te worden.” ●



'De lat steeds wat hoger leggen'



'Mijn werk is alle offers waard'

Matina Lukong (38)

STUDENT MULTI-SKILLED REHABILITATION TECHNICIAN

“Voordat ik aan deze opleiding begon, werkte ik als leraar op een basisschool. Het viel me toen regelmatig op dat er vrij veel leerlingen waren met leerproblemen. In veel gevallen hadden die kinderen een beperking, maar ik miste de kennis en de vaardigheden om ze op de juiste manier te kunnen begeleiden. Dat vond ik een heel lastige situatie, want ik wil ook die kinderen juist het beste geven. Daarom was ik ook meteen geïnteresseerd toen ik hoorde over deze opleiding van CBCHS. Eerder deed ik ook al de community based rehabilitation-opleiding. Ik ben heel gelukkig dat ik een studiebeurs kreeg van de AFAS Foundation. Als ik straks klaar ben, heb ik veel meer kennis om kinderen met een handicap de zorg te kunnen geven die ze nodig hebben.

Geweldig dat ik deze kans kreeg, maar het is absoluut niet altijd een makkelijke weg. Ik heb ook heel wat negatieve reacties gekregen, van mensen die zeiden dat ik mijn toekomst te grabbel gooide, dat deze opleiding me nergens toe zal leiden. Het heeft me ook relaties met sommige mensen gekost. Die reacties komen omdat veel mensen negatief denken en vooroordelen hebben over handicaps. Als ik aan het werk ben met kinderen met een handicap en de reacties van hun ouders zie, dan vind ik het die offers helemaal waard. Want het is zo mooi om resultaten te zien, zelfs al zijn het soms maar heel kleine stapjes vooruit. We brengen een lach op het gezicht van mensen. Deze opleiding verandert hun leven, maar het verandert ook mijn eigen leven. Ik hoop dat ik anderen kan inspireren om hetzelfde te gaan doen.” ●

Gaius Ngeh (28)

BACHELOR STUDENT FYSIOTHERAPIE

“Om me heen zie ik heel veel onbegrip en onwetendheid over wat handicaps zijn. Vroeger was ikzelf net zo onwetend. Ik weet nog goed dat toen ik jong was, bij mij in buurt een jongen met een handicap woonde. Net als de meeste mensen begreep ik niet wat er met hem aan de hand was en dacht ik dat hij besmettelijk was. Dus bleef ik zo ver mogelijk bij hem vandaan.

Door mijn studie weet ik nu dat die jongen cerebrale parese had. Een tijdje geleden ben ik teruggegaan, ik wilde kijken hoe ik hem kon helpen. Maar hij bleek inmiddels te zijn overleden. Wel heb ik zijn ouders gesproken en ze uitgelegd wat er met hun kind aan de hand was. Dat ze niks konden doen aan de oorzaak van zijn aandoening, dat het zeker geen besmettelijke ziekte was. Ze waren erg dankbaar om eindelijk te weten wat er aan de hand was met hun kind. Zoals die jongen zijn er in onze maatschappij heel veel mensen met een handicap die niet de zorg en aandacht krijgen die ze nodig hebben. Vaak kijkt niemand naar ze om. Hun lot interesseert veel mensen niks. De behoefte aan goede zorg is heel hoog in Kameroen, zeker in het westen vanwege het gewapende conflict. Ik wil helpen om dat te veranderen. Ik wil mensen dienen die hulp nodig hebben. Hiervoor deed ik de opleiding tot assistent fysiotherapeut. Ik ontmoette destijds een kind dat de ziekte van Duchenne heeft. Ik begreep weliswaar beter wat zijn aandoening betekende, maar ik had nog steeds te weinig kennis om hem de juiste zorg te kunnen geven. Toen besloot ik dat ik deze opleiding fysiotherapie wilde gaan doen en vroeg ik een studiebeurs aan via het Liliane Fonds. Interesse in fysiotherapie had ik al langer, omdat ik van sport houd. Maar ik ontdekte pas later dat fysiotherapie niet alleen voor sporters nuttig is. Met wat ik nu leer kan ik heel veel mensen in de gemeenschap dienen, met name kinderen die een handicap hebben. Ook al is dat in de conflictgebieden in ons land nu moeilijk.” ●



‘Ik ontdekte dat fysiotherapie niet alleen voor sporters nuttig is’

Esther Ndi (53)

STUDENT COMMUNITY BASED REHABILITATION



“Als ik ouders spreek van een kind met een handicap, dan weet ik waar ik het over heb, want ik heb zelf een beperking. Toen ik vier jaar was, kon ik op een dag ineens niet meer lopen. Ik heb me mijn leven lang steeds geschaamd voor mijn beperking, maar door deze opleiding heb ik geleerd om mezelf te accepteren. Ik voel helemaal geen schaamte meer. Ik ben nu erg gelukkig. Ik ben vrij!

Toen ik hoorde over deze opleiding en dat zij gericht is op mensen met een beperking, raakte dat me meteen recht in mijn hart. Ik wist: dit is wat ik wil doen. Door mijn eigen ervaringen voel ik een heel sterke motivatie om me in te zetten voor gezinnen van kinderen met een handicap. Ik geloof dat ik hier thuis hoor, juist vanwege mijn geschiedenis. Ik spreek uit ervaring en ik kan een voorbeeld zijn voor kinderen met een beperking en hun ouders.

Mijn man en kinderen merken ook dat ik helemaal ben veranderd door deze opleiding. Mijn dochter vertelde me dat het haar opviel dat ik nu de moed heb om me uit te spreken. Thuis, maar ook in het openbaar. Dat heb ik meegekregen van mijn moeder, maar door de opleiding komt het er nu ook uit. Zij is een van de oprichters van de vrouwenraad van Cameroon Baptist Church.

Ook de manier waarop ik me uit is veranderd. Door wat we leren over omgaan met kinderen heb ik geleerd dat je ook op een andere manier met elkaar kunt praten. Zachter, met meer geduld en liefde. Mijn man en kinderen merken het verschil, zij steunen me en zijn blij voor me.

Ik kom uit Bamenda. Door het conflict moest ik daar weg, naar Bafoussam. Als ik klaar ben met de opleiding wil ik het liefste terug naar Bamenda, om daar aan de slag te gaan. Als het daar dan veiliger is, tenminste.” ●

‘Ik praat zachter, met meer geduld en liefde’

Ruphine Nnangmbarga (35)

STUDENT MULTI-SKILLED REHABILITATION TECHNICIAN

“Jean, mijn zoon, is elf jaar en heeft een hersenbeschadiging. Hij heeft vaak spasmen en kan bijna niet praten. Ik denk dat die hersenbeschadiging ontstaan is bij zijn geboorte, die verliep heel moeizaam. Maar pas toen hij twee was, werd echt duidelijk dat er iets mis was. Omdat Jean zich nauwelijks ontwikkelde, liet ik hem onderzoeken. De arts zei dat Jean nooit ‘normaal’ zou worden. Het was heel moeilijk voor me, en nog steeds. De arts vond dat ik maar snel nog een kind moest nemen, om me later te kunnen helpen met de zorg voor Jean.

De zuster in het ziekenhuis vertelde me over trainingen die CBCHS gaf aan ouders van kinderen met een handicap. Ik had er nog nooit van gehoord. Zo kwam ik in contact met Glory, die me later adviseerde om zelf deze opleiding te gaan doen. Voorheen was ik leraar. Jean heeft bij zijn geboorte niet de juiste zorg gekregen en ik denk nog wel eens aan de arts die hem onderzocht. Volgens hem kon ik helemaal niks veranderen aan zijn situatie, door mijn studie weet ik nu dat je bij een kind met een handicap altijd punten kunt vinden waar ontwikkeling wél mogelijk is. De handicap kun je daarmee niet wegnemen, maar je kunt wel proberen om de mogelijkheden en vaardigheden van het kind te verbeteren. Nu ik weet wat de oorzaak is van zijn handicap, kan ik bij Jean zoeken naar die punten. Zo hebben we bijvoorbeeld geleerd om via gebarentaal te communiceren.



‘Niemand is ‘normaal’. We hebben allemaal een beperking of tekortkoming’

Door Jean en de kennis die ik opdoe bij deze opleiding, ben ik heel anders gaan kijken naar mensen met een handicap. Ik leer nu specifiek werken met kinderen met een handicap, maar ik denk dat ik straks eigenlijk iedereen kan helpen. Want ik geloof dat we allemaal hetzelfde zijn. Niemand is ‘normaal’. We hebben allemaal op een bepaalde manier een beperking, een tekortkoming. Het is belangrijk dat je jouw eigen beperking accepteert. En dat je de ander aanvaardt. Want als je dat niet doet, dan aanvaard je eigenlijk jezelf ook niet.” ●



COLOFON

Idee, Hoofdredactie, Fotografie:
Mona van den Berg
www.monavandenberg.nl

Eindredactie:
Annemieke Verbeek
www.annemiekeverbeek.nl

Vormgeving:
Krijn Ontwerp - Bas Krijn
www.krijnontwerp.nl

Correctie:
Francien de Vries
www.franciendevries.nl

Aan deze krant werkten mee:
Chiara Beltrami, Cees Pulles

Deze uitgave valt niet onder de redactionele verantwoordelijkheid van Trouw. Uitgave: oktober 2023